

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародної економіки
Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

МАТЕРІАЛИ
круглого столу та студентської науково-практичної
конференції

**«ТУРИСТИЧНИЙ ТА ГОТЕЛЬНО-
РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС:
СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ДЛЯ УКРАЇНИ»**

12 квітня 2018 року

м. Одеса

Одеса – 2018

УДК 338.488.2:640.4

L 83

P 58

*Рекомендовано до видання Вченою радою факультету міжнародної економіки
Одеського національного економічного університету
(протокол № 9 від 24 квітня 2018 року)*

Редакційна колегія:

Герасименко В. Г. – к.е.н, проф., завідувач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу ОНЕУ;

Галасюк С. С. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Нездоймінов С. Г. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Семенов В. Ф. – д.е.н., професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Лебедєв І. В. – д.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Михайлюк О. Л. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Давиденко І. В. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Іванов А. М. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу.

Дане видання містить матеріали круглого столу та тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід на перспективи розвитку для України» (12 квітня 2018 року, м. Одеса).

Крім доповідей учасників круглого столу у збірник увійшли матеріали секцій конференції: «Сучасні тенденції розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Організаційно-економічні аспекти функціонування підприємств сфери туризму та гостинності», «Регіональні проблеми розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом: історія та сучасність», «Використання сучасних інструментів маркетингу в туристичному та готельно-ресторанному бізнесі», «Рекреаційний та екологічний аспекти розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Впровадження інноваційних технологій у сучасному туристичному та готельно-ресторанному бізнесі».

Видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів за спеціальностями «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа».

Усі матеріали публікуються в авторській редакції.

Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Матеріали круглого столу та студентської науково-практичної конференції (м. Одеса, 12 квітня 2018 р.) / Одеський національний економічний університет. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – 678 с.

© Одеський національний економічний університет, 2018

© Колектив авторів, 2018

Муравйова О. Ю. ХАРАКТЕРИСТИКА ПЛЯЖНОГО ТУРИЗМУ.....	609
Рязанова В. В. ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ КРАЇН ЄС ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	613
Шумілов Б. Б. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АКВАПАРКІВ.....	617

**СЕКЦІЯ 7.
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНОМУ
ТУРИСТИЧНОМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ**

Бановська К. О. ІННОВАЦІЙНІ КУЛІНАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ У РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ.....	623
Бориславський І. О. ІННОВАЦІЇ ТА РЕНОВАЦІЇ ЯК СУЧАСНА УМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА М. ОДЕСИ.....	627
Буданцев В. К. ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ САНАТОРІО «КУЯЛЬНИК».....	630
Будніков О. В. ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	634
Грищенко А. О. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО ОБЛАДНАННЯ У ДИТЯЧОМУ КАФЕ.....	640
Казанжи О. Ф. СУЧАСНИЙ СТАН ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГОТЕЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ УКРАЇНИ.....	643
Кушніренко В. О. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ ТУРИСТИЧНОМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ.....	647
Мовчан І. С. ІННОВАЦІЇ У СФЕРІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	651
Пахтусов Б. І. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ НА РИНКУ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ СВІТУ ТА УКРАЇНИ.....	655
Петросян Д. А. СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	660
Писарева А. С. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ ДЛЯ СУЧАСНОГО ГОТЕЛЬНОГО НОМЕРУ.....	664
Свердлов І. В. INSTAGRAM ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПРОСУВАННЯ ГОТЕЛЮ.....	667
Сосновська Д. С. ТЕХНОЛОГІЇ «BIG DATA» ЯК ІНСТРУМЕНТ МОНИТОРИНГУ ТУРИСТИЧНОГО ПОТОКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	670
Хмелик О. А. ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ.....	674

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АКВАПАРКІВ

Зростання уваги населення до власного вільного часу викликає передумови динамічного розвитку сфери розважальних послуг. Особливої привабливості при цьому набуває розвиток аквапарків як закладів проведення вільного часу не тільки дорослими, але й дітьми.

Аквапарк – це розважальний комплекс, в якому є інфраструктура для занять іграми на воді та водні атракціони, такі як водяні горки, поливалки, басейни з вишкою, фонтани, «повільна річка» та інші водні розваги. Більш сучасні аквапарки можуть бути обладнані пристроями для штучного створення хвиль у басейні та занять особливим видом сьорфінгу. Більшість аквапарків розташовані на відкритому повітрі, зазвичай у курортній місцевості, проте існують вони і в закритих приміщеннях.

Аквапарки можна класифікувати за наступними ознаками (див. Рис. 1).

На відміну від звичайних басейнів аквапарки є більш привабливими для особистого та сімейного відпочинку, що надає їх певні переваги. За рахунок комбінації різноманітних елементів парку розваг, дитячих ігрових майданчиків, різних басейнів (плавальних, з хвилями, з течією, гідромасажними зонами), водних гірок і атракціонів сучасні аквапарки формують більш широку пропозицію. Для дітей створюють зони з мілкими басейнами, невеликими дитячими гірками, інтерактивними фонтанами, анімаційними скульптурами.

Аквапарки пропонують багато опцій різним віковим групам відвідувачів, з можливістю пасивного і активного відпочинку, спортивних змагань, оздоровчої терапії, що також робить їх привабливими для сімейного відпочинку.

За асортиментними групами сучасний аквапарк має три основних зони:

- Активна зона, де передбачено групу водних гірок, серфінг, «дика річка».

– Зона розваг, де передбачено хвильовий басейн, інтерактивні фонтани, водоспади, «повільну річку».

– Wellness зона, де передбачено гідромасажні басейни, термальні спа, сауни, парові лазні.

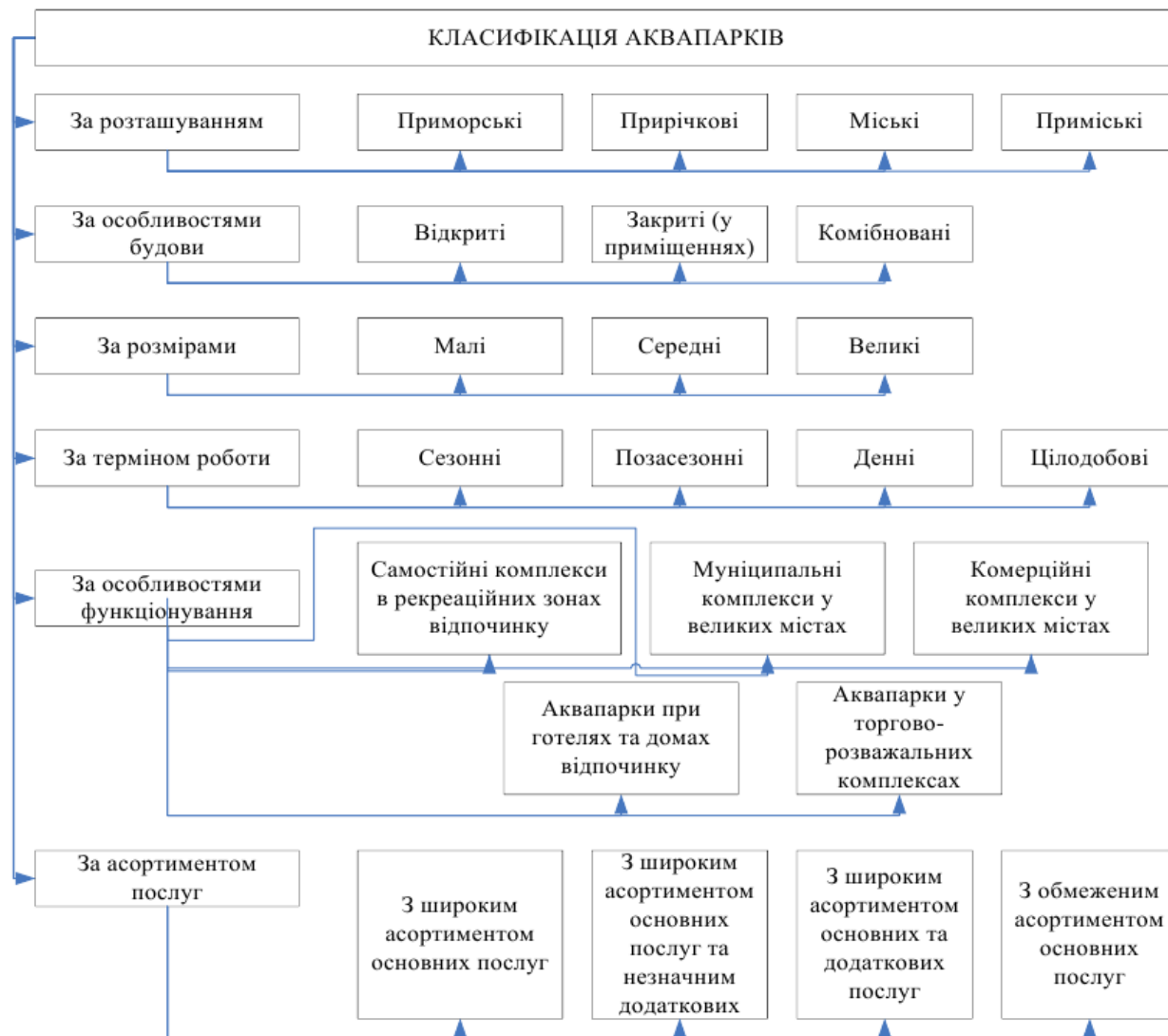

Рис. 1. Класифікація аквапарків

У цілому асортимент розважальних послуг аквапарку визначається відповідно до його класифікації, основного типу споживачів та загальної концепції розважального закладу.

Проаналізуємо ринок аквапарків більш детально.

Перші аквапарки з'явилися в 1950-х роках ХХ сторіччя у США. На сьогодні аквапарки США займають провідне положення у світі за кількістю (більше 1000), розвиненості інфраструктури та прибутковістю. Досвід їх

експлуатації показав, що при вартості будівництва середнього аквапарку в 1,5-2 млн доларів США та середньому терміну купального сезону чотири місяці, термін їх окупності складає півтора-два роки. Це посприяло тому, що в 90-х роках минулого сторіччя аквапарки в закритих варіантах стали розповсюджуватись у північні країни.

Сьогодні США займають лідируючі позиції у світі за кількістю аквапарків (понад 1000), розвинутістю інфраструктури та прибутковістю.

Місто Вісконсин Деллс у США, у якому зосереджено 18 аквапарків у закритому приміщенні, може претендувати на роль «світової столиці аквапарків». У ньому розташовані найбільші в Америці аквапарки на відкритому повітрі й у закритих приміщеннях – «Ковчег Ноя» і «Курорт Калахарі».

Найбільший аквапарк у світі розташований на території Японії. Він занесений у Книгу рекордів Гінеса під назвою Ocean Dome – «Океанський Купол». Розрахований на 10 тис. відвідувачів.

Основні установи, які займаються аквапарками – IAAPA (Міжнародна асоціація парків розваг та атракціонів) та WWA (Всесвітня асоціація аквапарків). Кращі аквапарки світу визначаються різними рейтингами, що складаються IAAPA і WWA.

Серед країн світу за кількістю аквапарків на 1 млн жителів (табл. 1) лідируючі позиції займають Фінляндія та Кіпр. Цей фактор зумовлений більшим потоком туристів. Але показники Швеції та Канади цілком схожі з Україною за кліматом.

У країнах, де бізнес аквапарків найбільш розвинений, кількість відвідувань за рік становить 20% від чисельності населення країни. Цей показник збільшується, якщо країна є привабливою для туристів.

Зростання відвідуваності аквапарків веде до появи нових комплексів (в основному в країнах, що розвиваються, зі слабким розвитком індустрії дозвілля) і розширення діючих комплексів (у розвинутих країнах).

Країни світу за кількістю аквапарків на 1 млн жителів

Країна	Кількість аквапарків на 1 млн населення
Фінляндія	4,00
Кіпр	1,43
США	1,14
Швеція	1,00
Канада	0,88
Німеччина	0,55
Норвегія	0,44
Австрія	0,13
Польща	0,08
Росія	0,03
Україна	0,0004

У Західній Європі девелоперські аква-проекти вважаються одними з найбільш рентабельних. Середній аквапарк у Європі окупається лише за 3-5 років (для порівняння: інвестиції в торговельний комплекс у великому європейському місті повертаються за 7-9 років).

Аквапарки посідають одне з перших місць за кількістю відвідувань у розрахунку на квадратний метр робочих площ. Середнє завантаження аквапарку в Європі становить близько 80%. І це при тому, що критий аквапарк - споруда недешева. Вартість такого комплексу середньої величини коливається від 30 до 50 млн дол. США.

Найбільш популярні криті аквапарки розташовані в Європі й Америці – це аквапарки типу «Аквадром». Зазвичай вони містять тренувальний басейн з мінливим (1,4-1,6 м) або постійним рівнем води, навчальний басейн, призначений для навчання дітей плавання з інструктором, кафе в зоні ігрового басейну з організацією харчування за типом швидкого обслуговування, а також від одного до п'яти різних кафе (ресторанів). Ці приміщення, як правило, розміщують в інтер'єрі зимового саду з незвичайним плануванням залу, максимально стилізованого під натуральні ландшафти й краєвиди.

Практично щороку велике місто в Німеччині, Нідерландах, Данії, Франції (тобто в країнах зі схожими з Україною природно-кліматичними умовами)

отримує у свою інфраструктуру подібний комплекс. У багатьох містах Європи та США здійснюється або будівництво нових комплексів, або реконструкція традиційних спортивних басейнів. Тільки в Європі функціонує близько 10 широких мереж подібних комплексів, розташованих у різних країнах. У свою чергу, у США один муніципальний або приватний басейн припадає на 240 осіб, а один аквапарк – на 330 тис. осіб.

За даними Всесвітньої асоціації аквапарків (World Water Association), на початок 2012 р. в усьому світі налічувалося близько 10 тис. великих і дрібних аквапарків, із яких 3 тис. розташовані в США та Канаді. При цьому щорічно аквапарки США відвідують більше ніж 70 млн осіб. Однак це досить специфічний і капіталомісткий вид розважальних центрів. Наприклад, у Німеччині рішення про будівництво аквапарку приймають тільки в тому разі, якщо в радіусі 4060 км від планованого об'єкта проживає не менше ніж 600 тис. осіб.

Проте, ринок аквапарків в Україні знаходиться на початку свого розвитку. Сьогодні в Україні існує 11 досить успішних аквапарків. Ще біля десяти знаходяться в проектній стадії або заплановані до будівництва.

Старт розвитку аквабізнесу було започатковано на південному березі Криму, де є сприятливі кліматичні умови, а також значні туристичні потоки. У Криму в 2001 році, в Симеїзі почав свою роботу аквапарк «Голубой залив». Актуальність водних розважальних послуг після появи першого аквапарку стала очевидною, що підштовхнуло інвесторів вкладати гроші в розбудову ідентичних розважальних комплексів. Так, у 2002 році під Одесою у селищі Чабанка відкрився перший критий аквапарк на території СНД «Посейдон». У 2003 році був побудований та зданий у експлуатацію аквапарк в м. Судак, відвідуваність якого в літній період більше 250 тис. чоловік. У кінці 2003 року, в м. Харків на базі басейну був запущений критий міні-аквапарк «Волна». У травні 2004 року в м. Алушті відкрився аквапарк «Миндальная роцца».

Отже, якщо перші об'єкти розважальних послуг на воді, що побудовані в Україні, були відкриті аквапарки на морському узбережжі, то зараз

розглядається будівництво критих аквапарків у великих мегаполісах, які орієнтовані на цілорічне функціонування. Для таких критих аквапарків, які передбачається побудувати термін окупності складатиме не менш 7 років.

Створення аквапарків – бізнес інвестиційно привабливий. Це пов'язано з первинним дефіцитом послуг подібного роду, адже кримські аквапарки у пік курортного сезону важко справляються з потоками відвідувачів.

Основні доходи аквапарки отримують за рахунок продажу вхідних квитків та роботи кафе, фаст-фудів і невеликих ресторанчиків на їх території. Тому всі нові проекти аквапарків передбачають будівництво готелів та інших об'єктів індустрії розваг - ресторанів, міні-маркетів, аптек, спа-курортів, котеджів та рекреаційних зон.

Список використаних джерел:

1. Грачова М. В. Перспектива створення тематичного парку у Одеській області / М. В. Грачова, О. В. Шикіна // Глобальні та національні проблеми економіки. – Миколаїв, 2016. – Випуск №14. – С. 317-320.
2. Коцюрубенко Г. М. Аналіз доходів та витрат вітчизняних домогосподарств у сучасних умовах розвитку економіки України / Г.М. Коцюрубенко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2011. – №19. – С. 262–269.
3. Стрікаленко Т. В. Стратегічні напрямки розвитку санаторно-курортного господарства Одеської області / Т. В. Стрікаленко, С. Г. Ярьоменко // Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання: матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції (м. Черкаси, 23-24 березня 2017 року). – Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., ЧДТУ, 2017. – Т. 1. – С. 48-51.
4. Ярьоменко С. Г. Лікувально-оздоровчий туризм Одеської області: сучасний стан та стратегічні напрямки розвитку / С. Г. Ярьоменко // Регіональні проблеми України: Географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: зб. наук. праць за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної конференції (8-9 жовтня 2015 р., Херсон). – Херсон: ПП Вишемирський, 2015. – С. 449-455.
5. Мартинов І. Ю. Класифікація аквапарків та їх унікальна пропозиція / І. Ю. Мартинов // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2011. - Вип. 1. - С. 291-297.
6. Черенков А. Индустрия аквапарков / А. Черенков // ЕААРА. Парки. Развлекательные центры. Аквапарки. Оборудование. – 2011. – № 2. – С. 49-51.